

utrjeno taborišče, ki je bilo zastraženo. Poper je bil vsemogočni gospodar nad četo teh vitezov sreče. Izdelal je za svoje ljudi posebne postave in dooločil, koliko zlata pripada posamezniku. Imel je nad celo družbo nekako čudovito moč. Ko so odkrili zlata zrna ob obali zaliva Sv. Boštjana, se je preselil Poper s svojim taborom tjakaj. Da ne bi motili Indijanci iskalce zlata, jih je pustil Poper iztrebiti kakor divje zveri. Tudi nobeden drugi beli človek ni smel prestopiti mej Poprovega tabora. Skrbel je tudi za to, da niso trpeli njegovi ljudje v nobenem oziru pomanjkanja. Prirejal je zabave ter plese. Kdor se je pa pregrešil z nepokorščino napram poglavarju, je okusil strogoost v polni meri. Upal se je Poper celo tako daleč, da je pustil tiskati znamke s svojo podobo in kovati lasten zlat denar.

Govorice o zlatem zakladu v zalivu Sv. Boštjana so se razširile kmalu preko mej Ognjene zemlje in privabile pustolovce iz celega sveta. V očigled dotoku priseljencev je izdal Poper odredbo, s katero je prepovedal iskanje zlata onim, ki niso bili člani njegove družbe. Ko je bilo zlato izčrpano ob obali omenjenega zaliva, je našel Poper nova zlata polja ob Sloget zalivu, na otokih Picton ter Navarrino in na raznih mestih Beagle kanala. Vsikdar se je polastila njegova organizacija novo odkritih ter zlato vsebujočih poljan.

Kakor vsi vitezi sreče je bil slednjič tudi Poper pognan ob skalovje bede. Živel je nazadnje kot revež v Buenos Airesu, kjer se je preživljal na ta način, da je pisal članke za časopisje in imel politična predavanja. Zapustil je celo južno Ameriko in umrl brez vsake slave v Mezopotamiji v srednji Aziji.

*

Nepoštena milijonarka.

Te dni so odkrili v amerškem mestu San Francisco med višjo družbo škandal posebne vrste. Od časa do časa

Zobozdravnik dr. Franc Martin specialist za zobne in ustne bolezni

Maribor, Slovenska 9 zopet ordinira

sa so izginjale iz hiš bogatih Sanfranciščanov briljantne verižice in prstani. Vedno je šlo za znamenite kamne, ki so predstavljali radi velikosti ter čistosti velikansko vrednost.

Nekaj dni po izginutju so bili najdeni. Prvotnemu posestniku jih je prinesel nazaj kak neznanec in prejel poštno najdnino. Čudno na celi zadevi je bilo to, da so bile vsikdar prizadete le višje gospe. Ker bi bil pošten najditelj pri prodaji draguljev za nje prejel velike svote, policija ni imela povoda, da bi se bila vmešala v to zadevo. Tem bolj čudno se je zdelo sedaj vsem, da je šlo v teh slučajih za skrajno prefrigano lopovstvo.

Pred kratkim časom je bila bogatejša gospa ob znamenito briljantno ovratnico, ki je imela radi plavkastega sijaja posebno ime. Nakita ni mogla zgubiti, ker ga je imela zadnjič okrog vratu doma ob priliki čajne družbe in od tedaj se ni bila ganila nikamor iz stanovanja. Dragocenost je spogrešila zvečer. Pozvala je detektiva, ki bi naj napravil pri domači služinčadi hišno preiskavo. Brihtni tajni policist je uvidel koj pri prvih izpraševanjih, da v tem slučaju ne pride nikakor v poštev nepoštenost uslužbencev. Ko je vprašal, koliko in kakih gostje so bili prejšnji dan med povabljenimi, je bila okradena gospa vsa iz sebe radi detektivove nezmožnosti. Policist se ni pustil oplasiti, ko je čul ime nekega gospoda ter gospe, ki sta bila vsikdar navzoča, kadar je zginil kak dragulj.

Okradena gospa je prejela po preteku treh dni za tem pismo, da jej bo vrnjena ovratnica, ako izplača 3 tisoč dolarjev najdnine. Oškodovana je bila vsa presrečna, da bo lahko dobila dragocenost za tako cen odkup, je odposlala denar na v pismu označeno mesto in prejela nakit. Vsa vzradoščena

je pokazala vrnjeno detektivu, ki je pa kamne preiskal in dognal, da so za las natanko ponarejeni iz navadnega stekla in spozna goljufijo le tozadevno izvežban strokovnjak. Ne da bi bil izdal odkritje z besedico začudenja, se je podal k nekaterim drugim gospem, ki so tudi bile zgubile briljante. Povsod je naletel na ponarejene kamne. Mahnil jo je k milijonarki, ki je vsikdar prisostvovala, kadar so izginjale dragocenosti. Pri hišni preiskavi ni naletel le na iskane plave briljante, ampak tudi na drug nakit, ki je bil zamenjan za steklo. Bogatašinja je priznala, da je izmikala dragulje. Njen prijatelj draguljar je ukradene dragocenosti naglo zamenjal za steklo in prejel še bogato najdnino. Milijonarka in njen ljubček draguljar sta oškodovala na ta prefrigan način nekaj najbogatejših meščanov v San Francisco za težke milijone.

Kar se nikoli ne zgodi. »Tu imaš, ljuba, denar«, je rekel mož. — »Ne rabim«, je odgovorila gospa. — »Ali srček, vzamí vendar ta stotak in nakupi potrebščine.« — »Hvala, mogoče drugič.« — V tem se mož zbudi in vidi, da so bile samo sanje.

Ponoči je grmelo. Mala Elza se je zbudila in preplašeno klicala mamo. Mati: »Kaj pa hočeš, moj otrok?« — Elza: »V tvojo posteljo hočem.« — Mati: »Ja, zakaj pa?« — Elza: »V moji grmi.«

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru razpisuje s tem mesto pogodbenega uradnika. Zahteva se srednješolska matura, prostost od vojaščine, večletna praksa v banki ali večjem denarnem zavodu. Lastnoročno pisane prošnje s potrebnimi prilogami naj se vložijo pri imenovanem zavodu do 15. septembra t. l. 1039

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»Tako tudi bo,« meni birič, »milostljivi gospod pisar, prikupili se bote gospodom v Gradcu, ko jim razkrijete tako važne stvari.«

»Ah, kaj je meni za zahvalo, to je moja dolžnost,« reče Koder nekako otožno, »sedaj mi takoj privedi Ribla, da ga zaslišim. Pa pazi nanj, da ti ne pobegne, drugače gorje tebi.«

»Kakor velíte,« odvrne birič, »tako izpolnim ukaz.«

Rekši se obrne k durim ter gre po hodniku do oddelka, kjer so bili zapori.

Jakob Koder je zopet sedel v naslonjač, si počepri glavo ter mislil pri sebi:

Tako torej, grof Tatenbah, sedaj pride obracun. Zakrivil si posredno smrt moje edine Monike, ne veš, koliko duševne boli si mi s tem povzročil. Tvoj podli prijatelj mi je uničil najljubše, kar sem imel. O, Bog je pravičen, jaz ne bom sodil, dobila bosta zaslužen kaznen. Mera je

36

dopolnjena, moja dolžnost pa je storiti vse, da se pravici zadosti.«

Čuli so se težki koraki. Skozi vrata vstopi Ribl, bled in upadel, vkovan v verige, njemu ob straneh čuvaja Rebenik in Frank, za njim pa birič Krpan. Obstali so sredi sobe pred dolgo, z zelenim prtom pokrito mizo, za katero je stal Koder, ki se je dvignil s svojega sedeža. Stal je nekaj časa mirno, samo oči so prodirajoče gledale jetnika, nato reče s povzdignjenim, odločnim glasom:

»Ti si Boltažar Ribl, bivši sluga grofa Erazma Tatenbaha?«

»Da, to sem,« odgovori jetnik z negotovimi besedami in še bolj prebledi.

»Ali veš, kaj si govoril danes zvečer v gostilni »Pri slonu«?«

»Gospod pisar, ne spominjam se ničesar, bil sem preveč vinjen.«

»Tako, vinjen! S tem bi se vsak izgovarjal, nikaner ne taji, preveč je dokazov.«

»Če sem kaj govoril, storil sem to v svoji bahavosti,« reče Ribl, ki se je med tem streznil ter dobro spoznal, da je spravlil tudi samega sebe v zadrego in bi mogla tudi njega zadeti kaznen.

Vsak mesec

Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velozanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Horoška 3

Gospodarska obvestila.

Berove štuke za korita, late, krajnike, skedle (šindel) za strehe in vsako debelosti rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Gospodarski tečaj Kmetijske zveze za ljutomerski okraj se vrši v nedeljo dne 31. avgusta po rani službi božji v dvorani Katoliškega doma v Ljutomeru. Spored tečaja: 1. O davščinah: kako se preračunajo, kedaj zapadejo, navodila za postopek za znižanje davkov vsled elementarnih nezdod itd. 2. Kmetijsko strokovno predavanje: zlasti o dobavi semenskega blaga, plemenske živine, umetnih gnojil, o pravilnem krmljenju, o gnojilih itd. 3. O sedanjem položaju kmetijstva in kmetijskega stanu. Kmetijska stanovska organizacija. Predavajo strokovnjaki iz Maribora in Ptuja. Člani Kmetijske zveze ljutomerskega okraja, pridite v velikem številu na ta svoj gospodarski tečaj!

Gospodarski tečaj Kmetijske zveze za ormoški okraj se vrši v nedeljo dne 7. septembra po rani službi božji v Katoliškem domu v Ormožu. Spored tečaja: 1. O davščinah: kako se preračunajo, kedaj zapadejo, navodila za znižanje davkov vsled elementarnih nezdod itd. 2. Kmetijsko strokovno predavanje. 3. O sedanjem položaju kmetijstva in kmetijskega stanu. Kmetijska stanovska organizacija. — Predavajo strokovnjaki iz Maribora in iz Ptuja. Člani Kmetijske zveze ormoškega okraja, pridite v velikem številu na svoj gospodarski tečaj!

Vprašanje šmarnice. Glede vprašanja šmarnice je objavil naš list tozadevno stališče vlade, vinogradnih strokovnjakov, veleposestnikov in banske uprave, ki so proti šmarnici in za nje-

no obdavčenje. Na drugi strani so imeli v »Gospodarju« že skozi par mesecev besedo tudi manjši vinogradniki, ki so na stališču: šmarnica, ki ni za prodajo, ampak le za domačo uporabo, naj bode davka in šikan prosta. Uredništvo je prepričano, da se je glede šmarnice že več nego dovolj razpravljalo po »Gospodarju« in sicer za ter proti. Ker se pa preveč množijo šmarnični dopisi, jih z gradivom preobloženi »Slovenski Gospodar« ne bo več objavljati, ker so vsi le iz dveh taborov in se krijejo za las.

Plemenski sejem in premovanje pingavske govede v Ormožu. Zveza selekcijskih društev za pingavsko govedo v Ormožu, v kateri so včlanjena društva v Središču, Ormožu, Sv. Lenartu in Sv. Marjeti, priredi s podporo kr. banske uprave v Ljubljani dne 19. septembra 1930 ob 8. uri dopoldne na sejmišču v Ormožu premovanje rodovniške govede pingavske pasme za svoje člane. Istočasno s premovanjem se vrši tudi plemenski sejem za mlado živino v starosti od 6 do 24 mesecev. Podrobne informacije so na razpolago pri zvezi.

Stanje hmeljskih nasadov. Obiranje hmelja je v polnem teku in je bilo najhitreje kljub deloma neugodnemu vremenu končano že minuli teden. Množina pridelka se cení na 14-15.000 meterskih stotov. Kakovost letošnjega hmelja bo ono minulega leta prekosi-la, ker se je obiranje pričelo pravčasno in se izvršuje najskrbnejše. Kobile so lepo zelene barve, so zelo težke in najboljše vzduha. Nekaj tujih kupcev je že došlo v Savinjsko dolino, ki odpošiljajo svojim tvrdkam vzorce našega pridelka. Do večjih kupčij dosedaj še ni prišlo, pač pa se predprodani hmelj polagoma prejemava.

Novi kovani drobiž po 25 par je prodan prometu.

Vurberg. Pri tukajšnji graščini se bo začela zdaj deliti zemlja, katera je določena, da jo dobijo mali posestniki. Prišla je neka komisija, katera je zopet prisodila graščini več travnikov, ki so bili že določeni, da se razde-

lijo. Pravijo, da se je to zgodilo radi živinoreje, ki jo goji. Sploh si je graščina obdržala zemljo, ki je na varnem. Razdelila se bo pa zemlja, ki je v nevarnosti, da jo Drava prej ali slej odnese. Zato je tista zemlja manj vredna in interesenti je ne morejo in ne smejo drago plačati. Opozarjamo na to občinski urad, okrajno glavarstvo in vse kroge, da gredo nam na roko, da bo cena primerna in da se plača v obroku 10 let. Skrajno nemumno je drago plačevati zemljo, ki jo bo čez nekaj let odnesla Drava. Razdeli naj se pa vsa zemlja, kakor določa postava, ker grof bo kljub temu lahko preživel svojo družino, nam pa manjka zemlje, da bi mogli preživeti svoje otroke. Tudi dobri travniki bi našim kravam tako hasnili kot graščinskim. Da smo se o tem dobro podučili, smo imeli dne 10. avgusta shod. Obenem naj bi se nam dodelilo dovolj gozda, da bi lahko dobili zadosti stelje za živino, da bi lahko zadostno gnojili dodeljeno zemljo, med tem ko zdaj interesent, ko pride prosit stelje, ne dobi iste pod izgovorom, da si jo mora graščina sama prej nagrabiti. Potem bodo izostali tisti piškavi izgovori, da interesenti ne pridelajo tiste količine pridelkov na dodeljeni jim zemlji, kot jih je prej pridelala graščina. Tudi radi lova moram nekaj omeniti. Ne vemo prav za prav, kdo ima na Vurbergu lov. Lovijo graščinski, Rusi in gospodje iz Ptuja. Divjačina dela veliko škodo na ovsu in fižolu. Zdaj pa pride na vrsto ajda in kuruza. Zahtevamo, da se škoda pravično cení in tudi plača. Pa glejte, da ne boste jazbecev in škorcev krivih delali, kadar nam fazani škodo naredijo. Pa zgodi se, ko pride oškodovanec naznanjat škodo in zahtevati povračilo storjene škode, ga pošiljajo od Poncija do Pilata in si vsak roke umije kot najbolj nedolžen plačati škodo, da ima oškodovanec poleg škode še nepotrebna pota in zamudo časa. Vse po pravici! — Eden, ki je bil že večkrat prizadet.

Špitalič pri Konjicah. Živinorejski odsek v Špitaliču priredi dne 22. septembra ob 8. uri v Škedenju premovanje plemenske goveje živine. To je tretja taka prireditev, ki bo ponovno pokazala, da imamo Špitaličani lepo in odbrano živino.

*

Šmarnica in novi vinski pravilnik.

O pravilniku za izvrševanje zakona o vinu smo že v našem listu govorili.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memoranda, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Roroška c. 5

»Torej je vse zlagano, kar si govoril v gostilni,« meni pisar Koder mirno.

»Vse je posledica zavžitega vina, gospod pisar.«

»Vse je torej zlagano,« povzdigne glas Jakob Koder, »potemtakem je tudi izmišljeno, da imaš listine, ki lahko ugonobijo grofa Tatenbaha, ako pridejo na dan.«

»Da, tako je,« pravi Ribl z prav negotovim glasom, ker trenutno ni spoznal, ali verjame pisar njegovemu zagovoru ali ne. Pri tem se nehote prime za prsi, kakor bi se hotel prepričati, ali ima nekaj pri sebi, česar bi v tem trenutku ne smel imeti.

»Predrznjež,« zarohni pisar z močnim, osornim glasom, »dovolj mi je tvoje hinavščine. Ako si lagal, zaslužiš strogo kazen, ker si dolžil tako uglednega plemenitaša dejanja, ki ga spravi ob glavo. Če pa nisi lagal, potem je treba, da se to tudi dokaže. In to se bo kmalu zgodilo.«

Jakob Koder pogleda ostro Ribla, kakor bi mu hotel pogledati na dno duše ter reče: »Priznaj vse, boljše je za te.«

Ribl povese ves vznemirjen oči. Stal je nekaj časa, ne da bi spregovoril besede. Spomnil se je v tem trenutku vseh dobrot, ki jih je sprejel od

svojega gospoda, saj ima srce še tako sebičnega človeka še vedno nekaj čuta za največjo krivico, ki je na svetu, to je nehvaležnost. Boltažar Ribl je čutil, da je prišel trenutek velike odločitve, ali naj izda svojega nekdanjega gospoda, v katerega hiši je bil bolj zaupnik, kakor sluga.

Jakob Koder je vedel, kaj se godi v Riblovi duši, spoznal pa je tudi, da je dolžan ravnati se po postavi, da se dožene, ali je grof Tatenbah res kriv ali ne. Vzroka, da bi ga branil, ni imel, njegovo srce je zamrlo za usmiljenje, poznalo je sedaj le eno: Pravici naj se zadosti.

Zato zamahne z roko ter reče s povzdignjenim glasom:

»Krupan in oba čuvaja, primite ga ter ga natančno preiščete. Ribl ima listine pri sebi, in s temi se bo dokazalo, ali je res lagal.«

Ko je osumljenec to slišal, je hitro segel pod zgornji jopič, birič Krpan, ki je to zapazil, pa ga je takoj zgrabil za roko. Oba čuvaja sta ga tesno prijela, da se ni mogel ganiti. Birič je segel pod jopič in v kratkem času privlekel iz notranjega žepa dva precej debela zavitka papirjev, katere je izročil mestnemu pisarju.

»To je nasilstvo,« zakriči Ribl ves rdeč v obrazu, »nikdo nima pravice do teh listin, moje so.«

Navedli smo nekatera njegova določila, danes hočemo svoje čitatelje obvestiti o tem, kaj novi pravilnik določa o šmarnici.

Po § 12 vinskega zakona je v načelu prepovedano puščati v promet, prodajati in kupovati vino od neposredno rodečih hibridov, bodisi čistega takega vina ali mešanega z vinom domače trte. Izjemoma se do konca leta 1931 dovoljuje promet in prodaja vina od samorodnic, toda pod pogojem, da se vedno doda označba »vino od šmarnice«, pri čemer je tako vino podvrženo vsem ostalim predpisom vinskega zakona. Označba vina od samorodnic mora biti jasna, tako da kupec ne more biti v zmoti, da se pod označbo krije vino od domače trte. Prepovedano je mešati mošt in vino od samorodnic z moštom in vinom od domačih vrst vinske trte ali vrenje mošta samorodnic na tropinah od domačih vrst vinske trte. Vinogradniki, ki imajo pomešano nasajene trte od samorodnic in od domačih vrst, smejo to grozdje predelati skupno, toda le pod pogojem, da ta mešanica nosi naziv »vino od šmarnice« ali slično. Sodí, v katerih se drži vino od samorodnic, morajo biti opremljeni z vidnim napisom v prednem smislu, prav tako računí, ceníki, rekla me itd. Vsak vinogradnik je dolžan, na zahtevo pristojnih organov predložiti prijavo o količini dobljenega vina od samorodnic in vsak, ki prodaja tako vino, mora voditi točen pregled o tem, komu je prodal to vino in koliko. Gostilne, kavarne in druge točilnice morajo poleg zunanjega napisa imeti tudi napis s črnimi črkami v višini 10 cm na beli podlagi: »Tukaj se prodaja šmarnica ali samorodnica.« Veletrgovci, ki prodajajo vino od samorodnic, morajo imeti enak napis s črkami, ki so najmanj 20 cm visoke. Od 1. januarja 1932 je prepovedano stavljeni v promet, kupovati ali prodajati vina od samorodnic tudi z označbo. Kdor se proti temu zagreši, bo kaznovan po zakonu, vrhu tega pa se mu zapleni, denaturira in na korist drž. kmetijs-

kega fonda proda dotično vino. Ako kmetijski minister dovoli na podlagi zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva razmnoževanje gotove vrste samorodnic, se tako vino lahko tudi po letu 1931 stavi v promet, toda le z navedenimi omejitvami.

*

Kako naj spravimo sadje in grozdje na trg.

Marsikateremu spodnještajerskemu sadjarju ali vinogradniku ni to vprašanje do danes povzročalo nikakršnih skrbi, čeprav je cena, katero je voljan plačati konsument sadja, v veliki meri odvisna od tega, v kakem stanju se nahaja na trg prineseno sadje. Zelo redko leže sadovnjaki in vinogradi v bližini vozne poti ali ceste, tako da se večkrat poraja vprašanje, kako naj spravi producent najbolj varno in pravočasno za prodajo namenjene pridelke na trg.

V takem slučaju je pri nas v navadi najtežji in najzamudnejši način: prenašanje. Može in žene nosijo pridelke v košarah in kar na glavi na trg. Zelo redki so slučaji, da napreže kmet konje in voz in zapelje blago na trg, večkrat se mu tudi ne zdi vredno, da to stori, radi male količine blaga. V času, ko kmetje prodajajo svoje pridelke in morajo po cele vozove postaviti na najbližnjo postajo, poskoči cena prevozu zelo visoko, kajti le dobro stoječi kmetje imajo vsa potrebna sredstva za prevoz.

Iz vseh teh momentov nastaja vprašanje, kako in na kak način bi se z najmanjšimi stroški temu odpomoglo.

Na južnem Tirolskem in Goriškem, v pokrajinah, kjer žive od sadjarstva, je tovarna živina popolnoma navaden pojav na vsakem trgu. Osel ali mula popolnoma nadomestujeta voz, ki je v teh deželah ponekod neprimeren radi neprilavnega kraja. V podobnih razmerah in podobnem terenu živimo tudi mi. Ozrmo se n. pr. v okolico Maribora. Poti, ki se odcepljajo od glav-

nih cest, so za vozove in za zelo občutljivo blago, kot so n. pr. jabolka, zelo neprimerne, pač pa uporabljive za tovarno žival. Košare in zabožki, obesheni na obeh straneh sedla za nošnjo, mnogo manj trpe pri prevozu. Tovorni živini pa tudi lahko mnogo več naložimo, kakor pa pešču. Odrasel človek zamore nositi na večje razdalje le 20—30 kg tovora, živali pa lahko naložimo na vsako stran sedla po 100 kg in še več.

Uvajanje tovarnih živali v naša gospodarstva bi vedlo k izboljšanju prometa in k razširjenju stalne tovarne živine, ki bi služila tudi drugim gospodarskim koristim. Tovorna živina, ki je v rabi na Balkanu in po drugih deželah, ne slavi samo po svoji delavni sposobnosti, ampak tudi po svoji skromnosti v hrani in negi.

Ideja uvedbe osla in mule kot tovarno žival v naša gospodarstva zasluzi veliko več zanimanja od strani neimovitih interesentov. Potrebno je, da se ta misel uresniči in da jo širijo oblasti same!

A. L.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski svinjski sejm dne 22. avgusta. Pripeljanih je bilo 364 svinj. Cene so bile: 5—6 tednov stari 85—125 Din, 7—9 tednov 180—250 Din, 3—4 mesece 300—350 Din, 5—7 mesecev 450—500 Din, 8—10 mesecev 650—850 D, 1 leto stari 900—1100 Din, 1 kg žive teže 11—13 Din, 1 kg mrtve teže 15—17 Din. Prodanih je bilo 216 komadov.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 23. avgusta so pripeljali špeharji na 29 vozov 56 komadov zaklanih svinj, kmetje 33 voz krompirja, 17 čebule in dva zelja, 18 sena, 8 otave in 12 slame. Meso so prodajali po 15 do 28, špeh 17 do 24, krompir 0.75 do 1.75, čebula 1.50 do 3, seno 60 do 75, otava 60 do 70, slama 45 do 50. Pšenica 2 do 2.50, rž 1.50, ječmen 1.50 do 1.75, oves 1.25 do 1.50, kuruza 2, ajda 2.50, proso 2.50, fižol 2 do 2.50, grah 8. Kokoš 30 do 45, piščanci 25 do 70, rača 20 do 30, gos 35 do 60, puran 50 do 70 Din. Česen 16, gobe 2.50 do 3, jabolka 2.50 do 6, hruške 6 do 14, slive 4 do 6, breskve 8 do 14, grozdje 6 do 14, mleko 2 do 2.25, smetana 12 do 14, surovo maslo 32 do 36, jajca 0.85 do 1.25, med 15 do 18 Din.

»Molči, malopridnež, sedaj dobiš plačilo,« se zadere Krpan ter sune Ribla pod rebra, ker se je hotel izvití čuvajem.

Mestni pisar je vzel pisma v roke, jih hlastno prelistal ter bral sedaj na tem, zdaj na drugem mestu. Obraz mu je postajal vedno bolj resen, nazadnje se prime za glavo ter vzklikne:

»Torej res, tu so dokazi, ki govorijo več kakor vse priče. Ha, Ribl, sedaj vem, da si govoril resnico.«

»Milostljivi gospod,« reče Ribl ves vznemirjen, »milosti prosim. Jaz nisem kriv. Res, našel sem pisma, in moja zasluga je, da niso prišla drugim v roke. Sto cekinov so mi obetali zanje, a jih nisem dal, ker sem hotel da pridejo v prave roke.«

»Hinavec, Judež! Torej si že barantal za plačilo izdajstva,« zagrmí nad njim pisar, »sedaj dobiš plačilo, kazni ne uideš.«

Ribl se zdrzne, a zopet dobi svoje duševno ravnotežje ter pravi predržno:

»Zasluzil sem plačilo v zlatih. Saj je doprinešen dokaz, katerega hočete imeti, gospod mestni pisar, da uničite tudi svojega sovražnika grofa Tatenbaha, mojega bivšega gospoda. Zato bi mi

morali biti hvaležni, ne pa, da mi pretíte ter me zaničujete.«

Jakob Koder položil križem roke, stopil bliže k Riblu, ga ostro pogleda, na to pa reče:

»Tako, ti se drzneš mi delati očitke! Zdaj si popolnoma odkril, kar si skrival v svoji črni duši. Zdaj ko si se vjel, hočeš svoje dejanje pokazati v takšni luči, da bi sam bil postavljen v svetlobo poštenjaka. Vendar si zapomni: osleparil si svojega gospoda, mene pa ne boš. Če si vedel za dejanja, ki so bila naperjena zoper našega presvitlega vladarja in našo domovino, si tudi sam so-kriv, ker tega nisi takoj povedal.«

»Čakal sem ugodne prilike,« odvrne Ribl vidno potr, ker je uvidel, da strogemu uradniku ni kos.

»Čakal si, da bi prejel Judeževo plačilo, ker si bil lakomen, pri tem pa nisi pomislil, da bi izročitev teh pisem v pristojne roke lahko prišla prepozno. Dobro si vedel, kaj je v pisemih: pogodba grofa Tatenbaha z grofom Zrinjskim, ves načrt, kako zavzamejo zarotniki Gradec, pogodba z brezvestnim grofom Thurnom. Ali ni bila tvoja dolžnost, vse to takoj naznaniti oblastim? Ker pa si kradel svojemu gospodu, si imel slabo vest;

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangeli in razlago ter druge podučne verske članki, razen tega pa resničen dogodilja iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik in mične zgodbi za deca.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Se danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

NAŠA DRUŠTVA

FANTOVSKI TABOR

pri Veliki Nedelji dne 14. septembra 1930.

Spored: Ob 8. uri prosvetni tečaj za voditelje, ob pol 10. uri pridiga in maša v cerkvi. Nato fantovski tabor pred cerkvijo. Govori dr. Jeraj »Slomšek in naša mladina«, dr. Vatovec »Novi čas, nova mladina«, pozdravni govori fantov iz posameznih župnij in pesem »Povsod Boga«. Popoldne ob treh pa se vrši v novo preslikani cerkvi cerkveni koncert pevskega zbora mariborske stolne župnije pod vodstvom g. J. Gašpariča s sodelovanjem vojaške godbe.

Naš skupni fantovski znak na taboru je rožmarin ali klinček. Hrano vzame vsak s seboj. Zveza z vlaki zelo ugodna. Iz Ljutomer, Središča in Ormoža pride vlak k Veliki Nedelji ob pol 8. uri, iz Ptuja in Maribora pa ob sedmih, ravnotako so ugodne železniške zveze za popoldanski odhod.

Fantje, 14. septembra bo pri Veliki Nedelji naš dan. Pokažimo s polnoštevilno udeležbo, da se pretaka v naših žilah mladostna kri, v naših srcih pa navdušenje za katoliške fantovske vzore. Na svidenje!

Maribor. Poselska zveza hoče pokazati, da napreduje v dramatskem odseku, ko izvajajo 8. septembra zgodovinsko poučno igro »Cvetina Borogradska«. Ze sedaj se opozarjajo in vabijo vsi prijatelji poštene zabave, da ne zamudijo ugodne prilike si ogledati te lepe prireditve!

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. Mladeniški shod se vrši v nedeljo, dne 31. avgusta v tukajšnji romarski cerkvi po sledečem redu: Mladeniči pridejo do pol 10. ure k župnijski cerkvi Sv. Benedikta, odkoder korakajo v veliki procesiji na trifraljevski hribček. Pozna služba božja se začne ob 10. uri. Pridiguje prof. dr. Jeraj. Po službi božji bo na prostoru pri cerkvi, v slučaju slabega vremena v društvenem domu veliko mladeniško zborovanje. Govorijo uradnik dr. Vatovec in mladeniči, vmes petje moškega zbora in svira tamburaški zbor. Ob pol treh popoldne pridiga za mladeniče, slovesne večernice in odhod mladeničev. Shod se vrši pri vsakem vremenu. Mladeniči srednjih Slov. goric, na svidenje v največjem številu! Mladeniči Marijinih družb, pridite z družbenimi svetinjami in z družbenimi zastavami! Delo shoda bo posvečeno Bogu in Mariji, vzornemu mladeniškem živ-

ljenju in delovanju, v slavo katoliški cerkvi in v korist slovenski in jugoslovanski naši domovini. Naj uspe kar najlepše!

Tremerje. Malokedaj se slišijo novice s prosvetnega polja naše vasi, zato sedaj obveščamo naše čitatelje o našem delovanju. Imeli smo ustanovni občni zbor Prosvetnega društva, ki se deli v več odsekov, predvsem v pevski z na čelu g. Božiča, in tamburaški, kateremu načeljuje g. Sajovic. Delo obeh se je že pokazalo pri ustanovitvi, ker sta že nastopila s par lepimi komadi. Ustanovitve Prosv. društva se je udeležilo mnogo občinstva tudi iz sosednjih vasi. Pokazali so smisel za prosveto in izobrazbo. K društvu je pristopilo takoj nad 80 članov, katerim hoče isto nuditi razna poučna predavanja in drugo koristno. Da je pa cela prireditve tako lepo uspela, se moramo zahvaliti pripravljalnemu odboru z g. Šlandrom na čelu. Joško Šlander je že večletni voditelj prejšnjega društva, vrl vzgojitelj naše mladine, režiser iger itd. Torej gre vsa hvala njemu! Moramo se pa tudi zahvaliti g. Francu Čaterju, da nam je brezplačno odstopil društvene prostore, da se je moglo društvo ustanoviti.

Karl Mayjevi spisi.

Karl Mayjevih spisov novi zvezek in sicer III. knjige »Po divjem Kurdistanu«, je izšel. Cena 13 Din. Vsem čitateljem sporočamo, da bo sedaj za čas jeseni in zime izhajal Karl May tako, da bo vsak mesec nov zvezek izšel. Vabimo zato vse sloje, ki hočejo, da bodo knjige točno dobili, da že zdaj naročijo tudi nadaljne zvezke. Tretja knjiga bo tudi zelo zanimiva. Imenovala se bo »Iz Stambula v Bagdad. Kdor se ni med naročniki teh spisov, mu svetujemo za zimski čas, da si jih oskrbi. Ne bo mu žal. Dosedaj so izšli torej sledeči zvezki Karl Mayjevih spisov:

I. Knjige: »Križem po Jutrovem«:

1. zvezek: Jezero smrti.
2. zvezek: Kako sem v Meko romal.
3. zvezek: Pri Samarih.
4. zvezek: Med Jezidi.

II. knjige: »Po divjem Kurdistanu«:

1. zvezek: Amadija.
2. zvezek: Beg iz ječe.
3. zvezek: Krvna osveta.
4. zvezek: Med dvema ognjema (izide 1. sept.).

Vsak zvezek stane 13 Din. Posamezna knjiga (4 zvezki) vezana v polplatno stane 65 Din, vezana v platno 70 Din. — Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

Polzela. Vsleg vsesplošne želje in ker se mnogo ljudi še ni moglo vsled pomanjkanja prostora udeležiti dosedajnih predstav Pasijona, se vrši ponovna predstava v nedeljo 31. avgusta ob treh popoldan. Prosimo vse udeležence, da si preskrbijo vstopnice v predprodaji v gostilni Cizej ter si tako zagotovijo udobne in sigurne prostore. Blagajna bo odprta eno uro pred začetkom. Pismeno se lahko rezervirajo vstopnice na naslov: Prosvetno društvo Polzela, pri čemur se opozarja, da čakajo rezervirane vstopnice samo do začetka predstave. Ujjudno vabimo!

Velik koncert pri Veliki nedelji dne 14. septembra. Za Veliko Nedeljo in širno okolico bo dne 14. septembra t. l. izreden dogodek — veliki cerkveni koncert, ki ga priredi marib. stolni pevski zbor z znanimi solisti in veliko vojaško godbo ter drugimi godbeniki. Začetek koncerta je ob treh popoldne, torej so tudi železniške zveze na obe strani ugodne. — Vstopnina je nizka in je namenjena za kritje stroškov preslikanja velikonedeljske cerkve. Zato: domačini in okoličani — na koncert!

Konjice. V nedeljo dne 31. avgusta priredi tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo ob treh popoldne v Katoliškem domu lepo gledališko predstavo »Bele vrtnice«. Igra je po vsebini zelo poučna in polna tragično napetih prizorov, kar bo nudilo udeležencem lep užitek. Vabimo najuljudnejše!

Vurberg. Gospodarsko izobraževalno društvo na Vurbergu bo predstavljalo v nedeljo, dne 31. avgusta, lepo štiridejansko igro »Fabiola in Neža«. Vsi prijatelji društva in krščanske omike se uljudno vabite k predstavi!

Remšnik. Na angelsko nedeljo dne 31. avgusta priredi Bralno društvo na Remšniku pri Sv. Pankraciju po službi božji dve igri na prostem pri cerkvi; v slabem vremenu pa v nedeljo pozneje doma po večernicah. Pridite! Tudi žrebanje loterije se vrši ta dan.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogasško Slatino! Zahtevajte prospekte! 495

Posestvo rodovitno kupi Zagorski, Maribor, Sodna ulica 30. 1053

Posestva, kmetije prodaja od 3 do 150 oralov: Posredovalnica Maribor, Sodna ul. 30. 1054

Preklc. Podpisani Martin Trofenik, posestnik v Moravcih št. 158, preklcujem vse žaljive besede, ki sem jih govoril dne 6. jan. 1930 o gospej Krumpovi v Mali Nedelji, ter se ji javno zahvaljujem, da je opustila sodnijsko postopanje proti meni. — Martin Trofenik.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

zato si molčal, v pijanosti pa si se izdal, izkopal si tudi sebi jamo pogube.«

»Milost, gospod pisar,« zaječi Ribl obupno ter hoče pasti na kolena.

»Nimam pravice deliti milosti,« odvrne pisar resno, »če si je vreden, ti jo bodo skazali drugi, če pa si zaslužil kazni, jo boš moral pretrpeti. Birič Krpan, odvedite ga v zapore in strogo nadzorujte, po daljna navodila pridite jutri.«

»Kaj, to sem zaslužil,« zakliče Ribl ter se hoče oprstiti verig, »svoboden hočem biti, krivica je, kar se godi z menoj.«

Močne roke obeh čuvajev in biriča Krpana pa so mu vzele vsako možnost, da bi se izvil. Odprli so vrata in Ribl je moral v dobro zastraženi celici spoznati, da je izdajstvo morda drugemu v prid, izdajalec sam pa neredkokrat prejme plačilo, ki mu gre.

Mestni pisar Jakob Koder je takoj sedel k mizi ter pisal daljše poročilo. Nato je slugi Riblu odvzete listine in svoje pismo skrbno zavil, čvrsto zapečatil ter varno zaklenil.

Drugi dan je na vse zgodaj posebno zaupen odposlanec nesel te listine v Gradec z naročilom, da jih nemudoma izroči deželnemu profosu Ju-

riju Francu pl. Will. To ime je bilo znano po cellem Štajerskem, saj je imenovani mož bil ne samo izvanredno velike postave, marveč je bil tudi na glasu kot najstrožji preiskovalni sodnik. Noben zločinec mu ni ušel, povsod je imel svoje oči in o vsem je bil poučen.

Dva dni po tem dogodku je sedel deželni profos v svoji pisarni, ko je stopil brzi odposlanec iz Maribora ter položil pred strogega sodnika zavitek, ki mu ga je izročil mestni pisar Jakob Koder.

Pazljivo je prečital pisma. Med čitanjem je rasteel njegov nemir od hipa do hipa. Naenkrat je vstal, začel hoditi po sobi gor in dol ter krtil z rokami okoli sebe. Nato jih je zopet sklenil nad glavo, trenutno obstal, a nato zopet nadaljeval hojo po sobi.

»Ha, grof Tatenbah, sedaj te imam. Ti, ki si tako umetno igral dvojno vlogo: najzvestejšega služabnika našega presvetlega vladarja in obenem zaveznika ogrskih zarotnikov, sedaj si se izdal — sedaj nam ne uideš več.«

Strogi sodnik je sedel ter napisal za mestnega pisarja v Mariboru daljše pismo, ki ga je vzel brzi sel s seboj.